

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Op witten Donderdagh, om te krijghen vergiffenisse door de verdienste[n]
Christi, voor de Kercke. Item vande suyueringhe vande 7.
geneyghlijcheden. Item vande verdiensten des lijdens. Item vande ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

Op witten Donderdag, om te krijghen vergiffenisse door de verdienſte Christi, voor de Kercke. Item vande ſuyueringe vande 7. geneyghlijcheden. Item vande verdienſten des lijdens. Item vandeliefde Christi int Sacrament.

DAT XXV. CAPITTEL.

Als op den witten Donderdag ter Maetenen tijdt ghesongen werden de beclaginghe van Jeremias / dese staende vooz Godt den Vader / claeghe hem inde bitterheyt haerder herten van wegghen de heele werelt / alle de sonden die dooz menschelijcke cranchheyt optegghen syn Goddelijcke almogheutheydt ghedaen gheweest waren. Inde tweede beclaginghe van Jeremias soo heeftse gestaen vooz Godt den Sone / wederom beclagende alle de sonden die tegghen de onbespoozlijcke wijsheyt Godts / dooz menschelijcke onwetentheydt ghedaen waren. Maer aen de derde soo beclaeghe de sy aen den h. Gheest alle de sonden die optegghen syn goedertierenheyt dooz archept zyn ghedaen gheweest. Hier na soo de maeghekens tot den veers Iesu Christe, songhen Kyrie eleison, soo ghinckse dooz den eersten veers tot het soetste herre van Ielus / ende dat deuotelijc cussende van wegghen de heele Kercke / heeftse ghecreghen vergiffenisse van alle de sonden die opt met ghepeysen / begheerten / ende geneyghlijcheden ende verdoerden wille zyn ghedaen gheweest. Dooz den Christe eleison, cussende den ghebenedijden mondt des heeren / heeftse begheert vergiffenisse van alle de sonden die opt met den mondt zyn ghedaen gheweest.

It k 3

Weder

wederom tot den Kyrie eleison, ruffende de
 eerweerdighe handen des Heeren / heeftse ver-
 reghen vergiffnisse van alle de sonden die by
 yemandt bande Kerck datelyck zijn door het
 werck volbraght gheweest. Daer na door de
 andere bys Kyrie eleison, die het volck sanc-
 tot den Hymno: Rex Christe, &c. tot elcken
 heers ruste sy de bys roode wonden des Heeren
 om vergiffnisse van alle de sonden die de men-
 schen met haer bys sinnen ghedaen hebben.
 Het welc ghedaen zijnde / terstondt soo zinder
 als bys beekshens der saligher gratie met een
 overbloedigh ghedruys wtghebloeyt van die
 bys wonden des Heeren / hen verspreyde over
 de heele Kercke / ende sy waren die supuerende
 van alle haer ghebreen / ende soo heeftse ver-
 staen datse ontfanghen hadde te vollen de dact
 vant ghene sy soo door de beclagtinge / als door
 den Kyrie eleison ghebened hadde. Waerom
 elck een oock magh dese bys naechten daer op
 letten / betrouwende op de goetheyt Godts / ist
 indien dat hy deuotelijck in sulcks arbeidt /
 dat hy oock sulcken daet een sal ontfanghen.
 Als men ten lof tijdt sanc de Antiph. Oblatus
 est, &c. seyde de Heere: Ist dat ghy ghelooft dat
 ick aent crups Godt den Vader op-gheooffert
 ben: om dat ick wilde soo opgeooffert worden /
 ghelooft oock sonder twisfelen / dat ick noch
 daghelijcks begheere door de selfste liefde voor
 elcken sondaer Godt den Vader gheoffert te
 worden / ghelijck ick aent crups mijn seluen
 gheoffert hebbe voor de salicheydt van alle de
 werelt. Waerom dat een peggelijck (met hoe
 swaren pack der sonden dat hy hem oock ghe-
 drucht bint) syven asem magh scheppen met
 hope van vergiffnisse: offerende Godt den
 Vader

Merck de
 onvtspre-
 kelijcke
 hofde
 Goits tot
 de mensche

Vader myn onnoofelſte doot ende lijden. En laet hem gelouen / dat hy daer doot de alderſalichſte bruchte des vergiffenis ſal ontfangē. Want men en ſoude op aertrijck gheen ſoo crachtighen inmedecyne connen vinden teghen de ſonden als een deuote ghedachteniſſe van mijn Paſſie met een waerachtige penitentie/ ende een recht ghelooue. En als men in t Euan gelie Ante diem feſtum, &c. las corpit lauare pedes diſcipulorum, ſoo heeftſe gheſeyt tot den Heere. O Heere nademael dat ick onweerdigh ben/ dat ick van v ſoude ghewaffchen worden/ och oft ick ommets moghte verdienē van een van v Apoſtelen (die ghy den Heere van alles v hebt gheweerdicht te waſſchen) oock gewaſſchen te wordē van alle de bleckē mijnder ſonden: op dat ick heden weerdelijck ſoude mogen gaen tot de verholentheyt van v heylighſte lichaem en bloedt. De Heere heeft geantwoordt: Ick hebbe ſeker van dage afgewaffchen ende wtghebaeght alle de blecken van v ende van die na v leeringhe begheert hebben/ dat hen ſenen gheneychlyckheden doot my ſonden gheſupuert worden. Waer op ſp: helaes Heere hoe wel dat ick aen andere dat geleert hebbe/ ende oock het ſelue boot my ghenomen hebbe te doen: nochtan op andere dinghen lettende hebbe ick hier in verſupmelijck gheweest. De Heere antwoorde: Ick hebbe utwen goeden wille boot werck ghenomen: want myn bypwillighe goetheydt verſpicht/ dat ſoo wie met gantſcher herten boot hem neemt eenigh goet werck ten eynde te brengen / oft merck te nemen op eenighe deuotie/ is dat hy doot menſchelijcke cranckheyt oft noot ſules achterlaet ſoo ſal ick ſynen wille boot werck aenken/ende

Hoe voordellic dat is de ghedachteniſſe des Heeres lijde met een leetuelen en ghelooue.

Hoe aenghenamen dat den goeden vville aen Godt is.

Ik 4 Ik

ick sal dien ouerbloedelijck vergelden. Maer
 soose soude ten H. Sacramente gaen/so heeftse
 gheseyt tot den Heere: Siet Heere ick offere v
 alle de begheerten van alle de personen die
 hen beuolen hebben in mijn onweerdigh ghe-
 bet. Waer op de Heere: Ghy hebt mijn Godde-
 lijck herte met soo veel sackelen onsteken als
 ghy personen met v hebbende booz my comt.
 Waer op sy: O sey dese / leert my hoe dat ick
 weerdelyck booz v soude mogen comen staen/
 met alle de personen bande kercke / ende v
 herte soude moghen onsteken met soo veel sac-
 kelen alsser personen zijn / inde heele kercke.
 De Heere heeft gheantwoordt: Wilt ghy dat
 te weghe brengen; soo moeght ghyt door dese
 1. vier manieren doen / te weten: dat ghy my
 eerstgancs looft booz de scheyppinge van alle
 de ghene die ick na mijn beelst ende ghelijcke-
 2. nisse gheschapen hebbe. Ten tweeden dat ghy
 my danckt booz alle de weldgden die ick hen
 3. opt ghedaen hebbe / ende noch doen sal. Ten
 derden dat ghy beclaeght / leetwesen hebbende
 booz alle de manieren waer door sy alle mijn
 4. gratien belet hebben. Ten vierden dat ghy
 booz hen allen bidt: op dat elck van hun nae
 mijn Goddelijcke bestieringhe soude volmaect
 worden tot mijnen lof ende glorie.

Den angst
 des Heer-
 ren als de
 doods-
 maekere.

Item noch op eenen anderen tijt alse op de
 witten Vonderdagh haer inghekeert hadde
 om haer met Godt alleen te becommeren / soo
 heeft de Heere hem aen haer vertoont onder de
 ghedaente ende maniere / ghelijck hy hem had-
 de op aertrijck / op dien dagh als hy soude ster-
 uen. Hy scheen dien heelen dagh als met den
 meesten angst des doods bevanghen seer be-
 spaert ouer te brengen. Want hy die daer is
 de

de ewighe wijsheyt Godt des Vaders/ wiste te
bozen alle de dinghen die ouer hem comen sou-
den/ ende al dat hy liiden soude al oft nu ghe-
schiet gheueest hadde. Waerom dooz dien dat
hy was den eerſten ſone vande eerſte Ma-
gier/ verbaest ende betuende t'elcker uren vertoonde
hy ſoo deerlycke ende verſcheyden verſchickt-
heden ende ghelaet/ ende doodtveruen/ al oft
hy t'elcken ooghenblich hadde verhaelt de
bitterheden des doodts. Het welcke sy inden
Gheest ſiende werdt daer dooz tot ſulcken me-
delijden betweeght / dat al haddeſe cracht ghe-
hadt van duyſent herten/ sy ſoudeſe al connen
verwercken hebben dooz medelijden van ſul-
ken lieffelijcken ende overſoetſten beminde-
ry. Sy is oock ghewaert gelozden crachtige clop-
pinghe vande polſſen ſijnder herten dooz be-
gheerten/ liefde/ ende beaenckſheyt des doots/
die ſoo nu/ ſo dan dat ſoetvloepende herte ende
hol van alle ſalicheyt quamen beſozme / dooz
welkens onordzaghende ghewelt deſe ſchier
heel van haer ſeluen ghegaen is. Ende de Heere
ſeyde tot haer. Dooz de ſelfſte liefde/ waer dooz
ick ten tijden van mijn ſterffelijckheyt alle
angſt / tribulatie / ende bitterheyt des lijdens
ende doot geleden hebbe in mijn lichaem dooz
de ſalicheyt der menſchen/ hebbe ic (die nu on-
ſterffelijk ben) geleden in v herte/ dat ſo dick
wils dooz innigh medelijden mijnder beangſt-
heden ende bitterhedē tot het binnenſte merck
toe is bevoert gheueest en doozſteken tot waer-
achtighe ſalicheyt van alle die ſaligh ſullen
worden. Waerom ſoo gheue ick v dooz dit me-
delijde van deſen dagh alle de vrucht van mijn
eerweerdighe Paſſie ende coſtelijcke doot/ tot
vermeerderinge van v ewige ſalicheyt/ ende

Ik hi 5 daer-

Vande ver-
dienſten
des mede-
lijdens.

De crache
vāt gebet
van Sinte
Geertruyt

Met vvat
naem dat
Christus
sijnen H.
Vader
noemde
in sijn
vterste,

daer-en-bouen geue ick aen v herte dat sulc-
ken medelyden gehadt heeft / dat soo waer aen-
beden wordt het houdt des Crups daer ic aen
geleden hebbe / dat v siele daer dooz sal ontfan-
ghen de vruchten van het innigh medelyden /
het welck sy op desen dagh ghehadt heeft / ende
dat gheue ic v noch daer toe / dat booz wat sake
ghy oock sult bidden dat die niet en sal staen
regghen myn welbehagen / maer sy sal een goet
eynde cruyghen. **De Heere heeft daer by ghe-**
boeght / als ghy booz eenighe sake wilt bidden /
soo boeght my toe myn herte (het welek ick v
nu dickwils gheschoncken hebbe tot een teekē
van ghemeynsaemhepdt) ende dat inde verre-
ninghe van die liefde / waer dooz ick dat men-
schelyck aenbeert hebbe booz de salichepdt der
menschen / ende dat ick v dickwils ghegheuen
hebbe als tot een boozdeel van een sonderlinge
vriendtschap : op dat ick daer dooz soude wel
doen aen de ghene / booz de weleke ghy bidt.
Ghelyckerwijs aen eenen rijcken man booz
ghebocht wordt een kiste / waer wt hy magh
nemen t'ghene hem ghelieft om daer mede aen
sijn vrienden goet te doen. Hier na heeftse den
Heere ghezaeght : O Heere sey dese / met wat
name noemde ghy den Vader als ghy in v
wtterste waert : De Heere antwoorde : Ick
reep hem dickwils aen met desen naem / seggen-
de : O volcomentheyt van mijn wesen.

Onder de Misse eer dat die vant Conuent
souden ter tafelen Godts gaen / onder het se-
cret der missen / soo heeft hem de Heere Iesus
aen haer beropenbaert / niet sittende / maer
legghende als treckende sinen lesten aessem /
so heel verlaten van alle sijn crachtē / dat daer
dooz alle dat ingewandt van die hem aensagh
beweeghē

beweecht is ghe worden schier tot Gheest ghe-
uens toe. Ende als hy soo lagh als inde wter. Een vron
ste ellendicheydt/ ter uren toe dat de vergade derlijck
ringhe soude gaen communiceren / soo heeftse visoen.
door een wonderlijck visioen ghesien dat de
Priester hem ophief / die veel grooter van ghe-
daente ende mate was/ als hy/ ende dat hy
hem droegh / banden welken niet alleenlijck
hy ghedraghen en werdt/ maer banden wel-
ken alle schepselen ghedragen worden door het
woordt van syn cracht. Waer ouer sy oock
dese dingen siende door een de soetste bewegin-
ge des medelijdens / heeft verstaet dat de cranc-
heyt die vertoont werdt inden Sone handen
almoghenden Godt/ wtbeelde de ouerwinnen-
de cracht vande ouersoetste liefde / waer door
onsen Benjamin den liefelijcken ionghelinc
ge worden is als van hem seluen gaende onsen
soeten Jhesus / door de wellusticheydt van het
verlanghen / waer door hy begheerde beree-
nigt te worden met syne soo beuinde siele
door de Communie des Sacraments. Dit is
den waerom dat hy by naest als sonder geest
(als een die syn eyghen crachten niet gebruyc-
ken en can) door liefden gheworden zynde/ge-
handelt wordt ende ghedraghen met de han-
den des Priesters.

Item sy heeft noch op een ander reyse ver-
staen/ dat soo dickwils als een mensche met
begheerte ende deuotie de H. hostie aensiet/ inde
welcke verborghen is Sacramentelijck het
Lichaem Christi/ dat hy soo dickwils syn ver-
diensten vermeerderd inden hemel. Want in
der eenwicheydt int toecomende beschouwen
Godts soo sullen hem soo veel sonderlinge ghe-
noechten toespelen / als hy op aertrijc met be-
gheerten aensiet.

Vande lief-
de Christi
int H. Sa-
crament.

Vaerom
dat Chri-
stus met
de hande
des Prie-
sters int
H. Sacra-
ment vil
gedragen
vvoerden.

Hoe ver-
diensteli c
dat het is
datmen de
uotelijc de
H. Hostie
aensiet.

gheerten ende deuotie aenghesien heeft het Lichaem Christi/oft oock wilde sien / waert dat hy mochte/als hy met reden daer van belet is.

Op goeden Vrydagh, vande puerste ouerdrache des Gheests vande tranen ende ghedachtenisse vande Passie Christi, ende hoe dat wy in sulcke vereeninghe bidden, ende die verghelden moeten.

DAT XXVI. CAPITTEL.

Hoe wel dat het ghenoech blyckelijck is dooz het gene hier dooz gesc hreuen is / dat dese bruyt Christi so wel op wercke dagen als feestdagen met heelder herten tot den Heere deuoot was/ heeft my nochtans goet gedocht/ dat ic dit niet bergete en soude/ datse de gedachtenisse vande Passie Christi soo diep gemoztelt plochte te dragen in haer herte/ en met sulcken vierigen begeerten die te ouerleggen/ datse haer was als eenen honich inden mondt / ende een soet gerlanck in haer ooren/ ende een blyschap in haer herte/ waerom als nu aenstaende was den alderheylighsten goeden Vrydagh / ende soose hoorde het geluyt vant eleppen ter Completozie/ beroert zijnde met alle de crachten des herte/ al oft sy gehoozt hadde dat haer verconicht werdt den intersten doot strydt van haren eenigen getrousten ende liefsten vriendt die tot het eynde nu al rotelende hem haeste / so track sy haer met alle haer crachten binnenwaerts / om te ouerdencken sijn Goddelijc lyden: op datse dooz een minnelijc medelijde aen haren beminden die dooz haer geleden hadde/ soude betalen eenige vergeldinghe der liefden.

Waerom